

PM

Rubrik: Antibiotikaprofylax vid ortopediska operationer	
Enhet/förvaltning: Ortopedkliniken Blekingesjukhuset	Huvudområde/delområde: Läkemedel/Rutiner i samband med operation
Ansvarig: Tomas Ericson, verksamhetschef	Utfärdare: Anders Roman, överläkare
Gemensamt med:	Version: 8.0
Godkänt datum: 2020-01-22	Nästa revidering: 2022-01-22

KOPIA

Första dosen antibiotikaprofylax ges på operationsavdelningen och ska påbörjas 30 – 45 minuter före operationsstart eller blodtomt fält. Infusionstid 20 – 30 minuter.

Lång antibiotikaprofylax

Injektion Cloxacillin/Ekvacillin 2 gram intravenöst är förstahandsval.

- Första dosen ges enligt ovan.
- Andra dosen ges 2 timmar efter att den första dosen påbörjats (om det blodtomma fältet är släppt). Om fortfarande blodtomt fält vid 2 timmar, vänta tills det släpps.
- Tredje dosen ges 4 timmar efter den andra dosen.

Typoperationer: Artroplastik i höft, knä, fotled, axel och armbåge. Osteosyntes av per-/subtrochantära frakturer, osteosyntes av andra större frakturer, ryggfusioner, spinal dekompression, lårbens- och underbensamputation.

Kort antibiotikaprofylax

Injektion Cloxacillin/Ekvacillin 2 gram intravenöst är förstahandsval.

- Dosen ges enligt ovan före operationsstart. Därefter avslutas profylaxen.

Typoperationer: LIH-osteosyntes, osteosyntes av mindre frakturer, diskbråck, främre korsbandsrekonstruktion, fot-/fotledsartroseser, större osteotomier och hälsenerupturer.

Rekommendation vid penicillinallergi

Ta noggrann allergianamnes. Vid tveksamhet angående allergianamnes kontakta allergolog.

1. Har patienten enbart haft utslag som varit begränsade och utan påtaglig klåda?

Ge Kloxacillin som ovan 2 g vid 3 tillfällen (0, 2 och 6 timmar).

2. Har patienten haft utbredda kliande utslag och/eller angioödem?

Ge Cefotaxim 2 g vid 2 tillfällen (0 och 4 timmar).

KOPIA

3. Har patienten haft anafylaxi med luftvägssymtom och/eller blodtrycksfall, svimning?

Ge Klindamycin 600 mg vid 2 tillfällen (0 och 4 timmar).

(<https://lof.se/wp-content/uploads/Profylaktiskt-antibiotikum.pdf>)

Cefotaxim: 2 g injektionsvätska späds för kort intravenös infusion och infunderas i jämn takt under 20 minuter med start 30-45 minuter innan operationsstart. Cefotaxim har något längre halveringstid än Kloxacillin, och 2 doser med 4 timmars intervall anses vara tillräckligt för att syftet med profylaxen ska uppnås.

Klindamycin: 600 mg infunderas under minst 20 minuter 30-45 min innan operationsstart. Då Klindamycin har längre halveringstid än Kloxacillin ges endast 2 doser med 4 timmars intervall. Vid måttligt nedsatt njurfunktion ges Kloxacillin och Cefotaxim som ovan medan gravt nedsatt njurfunktion kräver individuell bedömning av dosering (36). Klindamycin doseras oförändrat oavsett njurfunktion. Data saknas avseende optimal dosering vid hög kroppsvikt.

Om antibiotika vid fel tidpunkt

Om första dosen påbörjats mer än 60 minuter före operationsstart eller anläggande av blodtomt fält:

- Om operation utan blodtomt fält kan operationen startas som vanligt. Ytterligare doser enligt ovan.
- Om operation i blodtomt fält ska operationsstarten senareläggas för att kunna ge en ny dos efter 2 timmar (därefter kan blodtomt fält anläggas). Alternativt operera utan blodtomt fält.

Om första dosen påbörjats för mindre än 20 minuter sedan, vänta med operationsstart tills det har gått minst 30 minuter.

Vid lång operationstid (mer än 4 timmar) ges en fjärde dos 10 timmar efter första dosen.

Vid låg kroppsvikt (mindre än 50 kg) eller nedsatt njurfunktion (kreatinin clearance mindre än 40 ml/minut)

- Cloxacillin, första dosen 2 gram. Efterföljande doser 1 gram.
- Clindamycin, full dos bägge doserna (utsöndras inte via njurarna).

Vid hög kroppsvikt (över 120 kg)

- Öka första dosen med 50 %.
- Cloxacillin, 3 gram.
- Vid pc-allergi Clindamycin, 900 mg.
- Standarddosering för efterföljande doser.

KOPIA

Barn

Injektion Cloxacillin 30 mg/kg/dos. Vid överkänslighet injektion

Clindamycin 10 mg/kg/dos.

- Doseerna ges enligt ovan.

V g se även PM Antibiotikaproylax vid öppna frakturer